

Wegvangen bevers visvijver De Sprong

Vilmar Dijkstra & Rob Voesten

2020.04

Rapport van de Zoogdierverseniging
In opdracht van Provincie Noord-Brabant

Wegvangen bevers visvijver De Sprong

Rapport nr.:	2020.04
Datum uitgave:	17-07-2020
Status	Definitief
Auteur:	Vilmar Dijkstra & Rob Voesten
Illustraties:	Vilmar Dijkstra & Rob Voesten
Kwaliteitscontrole:	Maurice La Haye
Productie:	Steunstichting VZZ, in rapport vermeld als de Zoogdiervereniging Bezoekadres: Toernooiveld 1 6525 ED Nijmegen Postadres: Postbus 6531 6503 GA Nijmegen Tel.: 024 7410500 secretariaat@zoogdiervereniging.nl www.zoogdiervereniging.nl
Gegevens opdrachtgever:	Provincie Noord-Brabant Postbus 90151 5200 MC 's-Hertogenbosch
Contactpersoon opdrachtgever	Trineke Bakker

De Steunstichting VZZ is onderdeel van de Zoogdiervereniging

Dit rapport kan geciteerd worden als:

Dijkstra, V. & R. Voesten, 2020. Wegvangen bevers visvijver De Sprong. Rapport 2020.04. De Zoogdiervereniging, Nijmegen.

De Steunstichting VZZ, onderdeel van de Zoogdiervereniging, is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van de Zoogdiervereniging; opdrachtgever vrijwaart de Stichting VZZ voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en de Zoogdiervereniging, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING.....	4
1.1 AANLEIDING	4
1.2 PROBLEEMSTELLING	4
1.3 DOELSTELLING	4
2 METHODEN	5
2.1 INZET VAN DERDEN	5
2.2 LOCATIEBEZOEK	5
2.3 GEBRUIK VAN CAMERAVALLEN	5
2.4 GEBRUIKT VANGMATERIAAL	6
2.5 BEPALING LEEFTIJD	7
2.6 UITZETLOCATIE.....	8
3 RESULTATEN.....	9
3.1 INZET VAN DE (CAMERA)VALLEN.....	9
3.2 BEVERVANGSTEN	11
3.3 ALLE BEVERS WEGGEVANGEN?	12
3.4 BIJVANGSTEN.....	13
4 DISCUSSIE.....	14
4.1 AANTAL GEVANGEN BEVERS	14
4.2 HERKOMST VAN DE DIEREN	14
4.3 EFFECTIVITEIT VAN HET VANGEN	14
4.4 WEGHOUDEN VAN DE BEVERS UIT DE VISVIJVER	15
4.5 LOSLATEN VAN DE BEVERS IN DE MAAS.....	15
5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	17
6 LITERATUURLIJST.....	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Visvijver De Sprong te Rijkevoort heeft sinds de zomer van 2018 bevers op haar terrein. De aanwezige bevers graven holen in de oever en knagen bomen en struiken aan en om. Daarnaast wordt op naastgelegen landbouwgrond voedsel gezocht. Vanwege de geringe hoeveelheid beschikbaar voedsel in de vorm van bomen en struiken en het geringe aantal beversporen werd op 14 februari 2019 ingeschat dat er op dat moment waarschijnlijk één bever aanwezig was (Dijkstra 2019). In een later stadium werd duidelijk dat er sprake was van de aanwezigheid van een beverfamilie.

1.2 Probleemstelling

Vanwege verzakkingen van de oever door de graafactiviteiten van de bevers zijn gevaarlijke situaties ontstaan voor de gebruikers van de visvijver. Omdat er geen eenvoudige oplossingen zijn en het gebied, wat betreft natuurlijke voedselbronnen, minder geschikt is voor bevers, werd geadviseerd de bevers te vangen en in de Maas los te laten. De Maas fungeert van nature als verbindingsweg in het landschap en bevers gebruiken deze rivier op zoek naar een territorium en een geschikte partner (Dijkstra 2019). Dit is het eerste project in Brabant waarbij een beverfamilie wordt weggevangen, maar de verwachting is dat wegvangen in de toekomst vaker nodig is. Dit project is bedoeld om ervaring op te doen en de verkregen kennis vast te leggen.

1.3 Doelstelling

Het doel van dit project is het wegvangen van de bevers in de visvijver en het opdoen van ervaring met het wegvangen en verplaatsen van bevers in de provincie Noord-Brabant.

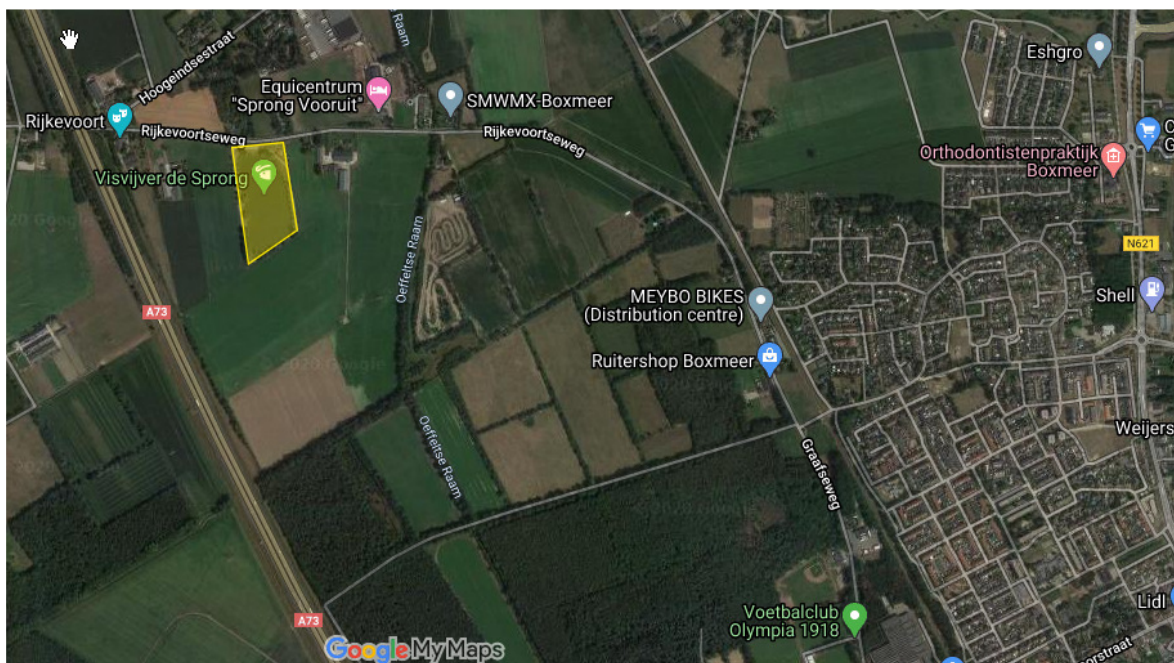
2 Methoden

2.1 Inzet van derden

Om het aantal bevers in kaart te brengen en de bevers weg te vangen is Rob Voesten van *'NatuurlijkRob'* ingeschakeld. De werkzaamheden zijn in overleg met de gebruiker van de visvijver en de Zoogdiervereniging uitgevoerd.

2.2 Locatiebezoek

Om het wegvangen en verplaatsen van de bevers met de betrokken partijen door te spreken is op 3 januari 2020 een veldbezoek gebracht aan de visvijver (figuur 1). Daarbij waren aanwezig; Margreet Janssen Reinen (visvijver De Sprong), Rob Voesten (NatuurlijkRob) en Vilmar Dijkstra (Zoogdiervereniging).

Figuur 1. Ligging van visvijver De Sprong (geel weergegeven, 600 meter aan oever, bijna 2 hectare oppervlak water), ten westen van Boxmeer.

2.3 Gebruik van cameravallen

Om het aantal bevers in kaart te brengen zijn vanaf 3 januari 2020 drie tot zes cameravallen ingezet. Deze werden geplaatst op strategische locaties, zoals waar bevers de visvijver verlieten om op de omliggende akkers te foerageren. Ze werden tevens ingezet op locaties waar de vallen werden geplaatst. Met enige regelmaat werden de cameravallen uitgelezen en werden de beelden geannoteerd.

2.4 Gebruikt vangmateriaal

Van de muskusrattenbestrijding van waterschap Brabantse Delta werden twee bevervallen geleend (foto 2.2). Dit is hetzelfde type val als door waterschap Limburg al jaren worden gebruikt om bevers te vangen. Deze vallen zijn groot (56 x 56 x 180 cm, exclusief 56 cm valdeurgeleiders, zie foto 2.2) en hebben aan beide zijden een valdeur die met een trigger, die zich in het midden bevindt, worden bediend. Tevens zijn beide vallen voorzien van een valalarm zodat men meteen een berichtje op de telefoon krijgt als er een kooi dicht is. Deze vallen zijn op 13 januari 2020 opgehaald en zijn dusdanig groot en zwaar dat ze met een aanhanger moesten worden vervoerd. Voor het in/uitladen en het plaatsen waren twee personen nodig.

Om de bevers te kunnen vervoeren naar de locatie waar ze werden losgelaten zijn door Rob Voesten twee vervoerskooien geconstrueerd, die handzamer zijn en in een auto passen (foto 2.3). De afmeting van deze vervoerskooien zijn 50 x 50 x 80 cm, met een schuifdeur die er compleet uit kan.

Foto 2.2. Twee gestapelde bevervallen in opslag (afmetingen per val 56 x 56 x 180 cm, exclusief 56 cm valdeurgeleiders). Aan beide zijden bevindt zich een valdeur en de trigger bevindt zich in het midden.

Foto 2.3. Twee handzame vervoerskooien, speciaal geconstrueerd om bevers van de visvijver naar de Maas te transporteren (afmetingen 50 x 50 x 80 cm).

2.5 Bepaling leeftijd

Om in beeld te krijgen welke leeftijdscategorieën er aan bevers gevangen werden, zijn er foto's gemaakt van de staarten van de bevers naast een meetlat. Aan de hand van deze gegevens kan ingeschat worden of er sprake is van een juveniel (minder dan 1 jaar), een

jaarling (1 tot 2 jaar), een subadult (2 tot 3 jaar), of een adult (minimaal 3 jaar). Daarvoor zijn ongepubliceerde gegevens van Bart Nolet gebruikt van bevers die in de periode 1988-1991 in de Biesbosch werden uitgezet.

Gedurende de vangsten werd een weegschaal in gebruik genomen om ook aan de hand van het gewicht een inschatting van de leeftijdscategorie te maken.

2.6 Uitzetlocatie

Gevangen bevers werden uitgezet in Noord-Brabant in de Maas ter hoogte van Maashees. Deze locatie is met de auto tot aan het water bereikbaar en ligt in een rustig deel van een particulier eigendom en is daarmee bij uitstek geschikt om de bevers los te laten.

3 Resultaten

3.1 Inzet van de (camera)vallen

Met de cameravallen werd een globaal beeld verkregen van het aantal bevers en de activiteiten die ze ondernamen (foto 3.1). Ze waren met name handig om een beeld te krijgen of er na een vangst nog andere bevers aanwezig waren in de visvijver.

Foto 3.1. Twee bevers op 9 januari 2020 vastgelegd op de wissel van de visvijver naar de akkers waar ze onder andere op peen en bladrammenas foerageren.

Op 19 januari 2020 werden de twee bevervallen geplaatst op wissels die de bevers intensief gebruikten om van de zuidkant van de visvijver op de omliggende akkers te komen om daar te foerageren. De vallen stonden daarbij op circa 8 meter van de oever en werden aanvankelijk nog niet op scherp gezet. Om de bevers naar de vallen te geleiden werden een aantal stroomdraden gebruikt (foto 3.2). Het onderste stroomdraad zat op 10 cm van de grond en de tweede stroomdraad 10 cm daarboven. Als lokaas werden penen en bladrammenas toegepast en aangevuld met appels en suikerbiet. De eenden, waterhoentjes en meerkoeten waren hier ook dol op en aten meestal binnen 48 uur de kooi leeg. Op 22 januari werd geconstateerd dat een val was belopen, maar ook dat er toch bevers door de stroomdraden waren gebroken. Na reparatie van de stroomdraden is dat niet meer voorgekomen. Uit beelden van de cameravallen bleek dat onvolwassen bevers wel door de vallen liepen, maar dat de volwassen bevers de vallen mijden. Op 24 januari werden de vallen op scherp gezet.

Foto 3.2. Plaatsing van twee bevervallen op 19 januari 2020 op beverwissels van de visvijver naar de akker aan de zuidkant van de visvijver. De witte draden zijn de stroomdraden die de bevers naar de bevervallen geleiden. Rechts is op de voorgrond een cameraval te zien die het doorlopen van de val moet vastleggen.

Om de hoeveelheid houtig voedsel te verkleinen en zo de kans op het vangen van bevers te vergroten werd op 2 februari in samenwerking met de gebruikers van de visvijver een deel van de eetbare struiken rond de visvijver ingekort en verwijderd. Eén van de vallen werd toen verplaatst naar een struikengroep van wilgen (*Salix spec.*), die half in het water staat (foto 3.3). Op 7 maart werd ook de tweede val naar deze locatie verplaatst op een wissel tegen de oever.

Foto 3.3. Beverval (midden in beeld), die op 2 februari verplaatst werd naar de locatie waar wilgenstruiken in het water staan. De val staat daarbij net boven het waterpeil.

3.2 Bevervangsten

In totaal werden zes bevers gevangen en in de Maas losgelaten (foto 3.4). Het ging daarbij om één adult dier en vijf jongere dieren. Aan de hand van de grootte van de staart wordt ingeschat dat het om één juveniel ging (geboren in 2019) en 4 jaarlingen (geboren in 2018) (zie tabel 3.1). Onderstaand volgen de omstandigheden waaronder de dieren werden gevangen.

Foto 3.4. Het loslaten van de bever langs de Maas, die op 22 februari werd gevangen in de visvijver.

In de eerste twee weken na het scherp zetten van de vallen werden geen bevers gevangen. Om de vallen extra aantrekkelijk te maken werden er op 7 februari takken van ratelpopulier (*Populus tremula*) in de vallen aangebracht. Een soort die niet langs de visvijver voorkomt en die zeer geliefd is bij bevers. Dat resulteerde diezelfde nacht in de vangst van een volwassen bever in de val die net boven het waterpeil tussen de wilgenstruiken was geplaatst. Een week later volgde de vangst van een juveniele bever. Een paar dagen later gevolgd door de vangst van een jaarling. Een dag na deze vangst werd in de vallen bevergeil aangebracht van een niet verwante bever. Twee nachten later werd een tweede jaarling gevangen. Daarna duurde het ruim 2 weken voordat een derde jaarling werd gevangen en wel in de tweede val nadat deze verplaatst was. Een paar dagen later werd opnieuw bevergeil van een niet verwante bever aangebracht. Dat resulteerde de eerstvolgende nacht in de vangst van een vierde jaarling, wederom in de tweede verplaatste val.

Tabel 3.1. Vangsten van bevers bij visvijver De Sprong en de omstandigheden waarbij dat plaatsvond.

Datum	Handeling/vangst	Opmerking
19-1-2020	(camera)vallen geplaatst	lokaas is peen, bladrammenas, appel en suikerbiet. Een deel van de visvijver is daarbij met stroomdraden afgezet als geleiding naar de vallen.
19 t/m 22-1-2020	val is doorlopen	
24-1-2020	vallen op scherp	ongeveer 8 meter van oever
2-2-2020	val 1 verplaatst	op waterpeil, tussen wilgenstruiken
7-2-2020	ander lokaas	ratelpopulier toegevoegd
8-2-2020	adult	val 1, staart = 32,5 x 14 cm
15-2-2020	juveniel	val 1, staart = 24 x 8 cm
19-2-2020	jaarling	val 1, staart = 26,5 x 10 cm, 11 kg
20-2-2020	bevergeil toegepast	in beide vallen aangebracht
23-2-2020	jaarling	val 1, staart = 26,5 x 10,5 cm, 11,5 kg
7-3-2020	val 2 verplaatst	naar locatie waar val 1 staat, maar dan tegen de oever op wissel
11-3-2020	jaarling	val 2, staart = 26,5 x 10,5 cm, 13 kg
14-3-2020	bevergeil toegepast	in beide vallen aangebracht
14-3-2020	jaarling	val 2, staart = 25,5 x 9,5 cm, 11 kg
21-4-2020	stroomdraden verlengd tot aan het bestaande hekwerk en de vallen verwijderd	

3.3 Alle bevers weggevangen?

Na 14 maart zijn er geen bevers meer vastgelegd met de cameravallen en werden er geen verse beversporen meer aangetroffen. Op donderdag 9 april is in de schemering nog een

bezoek aan de visvijver gebracht om te controleren of er bevers te zien waren. Ook dat leverde geen waarnemingen op. Daarmee werd geconcludeerd dat er in de visvijver geen dieren meer aanwezig waren. Op 21 april zijn de cameravallen en bevervallen daarom opgeruimd.

3.4 Bijvangst

Tijdens de vangactie werden alleen bevers gevangen. Er hebben dus geen bijvangsten van andere soorten plaatsgevonden. De eenden, waterhoentjes en meerkoeten die de vallen beliepen om te eten van het aas, waren te licht om de trigger af te laten gaan. Aan de ene kant scheelde dat tijd omdat er geen bijvangsten losgelaten hoefden te worden. Aan de andere kant was het wel noodzakelijk om regelmatig het lokaas aan te vullen.

4 Discussie

4.1 Aantal gevangen bevers

Met de zes bevers die in de periode 24 januari – 14 maart 2020 werden gevangen (1 adult, 1 juveniel en 4 jaarlingen), werd waarschijnlijk niet de gehele beverfamilie gevangen. Er zou nog een tweede volwassen bever aanwezig moeten zijn. De acties rond de visvijver (vangen van bevers, verwijderen voedsel door het weg te zagen en het ontoegankelijk maken van voedsel door toepassing van gaas) hebben het tweede adulte dier er mogelijk toe aangezet om de locatie zelf te verlaten. De familie bestond dus waarschijnlijk uit zeven bevers. Dat is boven het gemiddelde aangezien een beverfamilie doorgaans uit gemiddeld 3,6 tot 5,5 bevers bestaat (Dornbusch 1988, Heidecke 1984, Zurowski & Kasperczyk 1986). Maar zeven bevers is voor een beverfamilie niet extreem veel.

4.2 Herkomst van de dieren

De eerste sporen van bevers in de visvijver werden aangetroffen in de zomer van 2018. Tijdens het eerste bezoek van de Zoogdiervereniging aan de visvijver op 14 februari 2019 werd aan de hand van de hoeveelheid sporen ingeschat dat het om een solitaire bever zou gaan (Dijkstra 2019). Dat er in 2020 vervolgens zes bevers worden gevangen doet dan vreemd aan. Waarschijnlijk is de beverfamilie oorspronkelijk afkomstig van een andere locatie (vanuit de Oeffeltse Raam of een daarop afwaterende watergang), en is de beverfamilie vanwege de droogte in 2018 en 2019 op zoek gegaan naar een ander nog niet door bevers bezet leefgebied met een hoger waterpeil. Het lijkt in ieder geval zeer onwaarschijnlijk dat de vier jaarlingen (geboren in het voorjaar van 2018) in de visvijver zijn geboren. Dan zouden er in 2018 en de eerste helft van 2019 veel meer sporen aanwezig geweest moeten zijn, terwijl het aantal sporen in de loop van 2019 pas toenam. In 2019 zijn er in de visvijver wel (een onbekend aantal) jongen geboren.

4.3 Effectiviteit van het vangen

Het heeft vanaf het plaatsen van de vallen uiteindelijk bijna 2 maanden geduurd voordat de visvijver was leeg gevangen. Uiteraard speelt het natuurlijk mee dat het relatief grote aantal bevers een langere vangperiode vergt. Opvallend is dat het adulte dier wordt gevangen nadat als lokaas ratelpopulier in de val is aangebracht. Ratelpopulier is een soort die niet in het leefgebied aanwezig is, maar die zeer graag door bevers wordt gegeten. Ook het aanbrenge van geurmerken van niet verwante bevers lijkt een positieve invloed op de vangsten te hebben gehad. Het is bekend dat bevers feller reageren op geurmerken van niet verwante bevers, dan op geurmerken van verwante bevers in hun territorium (Sun & Müller-Schwarze 1997). Bij komende vangacties kan op basis van deze bevindingen gericht worden gewerkt, waardoor de benodigde vangperiode mogelijk kan worden ingekort. Het gebruik van peen, bladrammenas, appel en suikerbiet als aas zorgde ervoor dat vogels als eenden, waterhoen en meerkoet het aas opaten. Daardoor moest het regelmatig worden aangevuld. Het gebruik van een soort als (ratel)populier en het toepassen van bevergeil kan dit voorkomen. Ook het verplaatsen van een val als er enige tijd geen vangsten zijn geweest,

lijkt de kans op het vangen van een bever te vergroten. Het steeds meer ontoegankelijk maken van eetbare houtige begroeiing langs de visvijver heeft er mogelijk ook toe bijgedragen dat de bevers de vallen inliepen. Dit is echter op andere locaties waarschijnlijk minder makkelijk toe te passen. Vaak moet namelijk ook met andere natuurwaarden rekening worden gehouden, of is de hoeveelheid aanwezige houtige begroeiing aanzienlijk groter, dan die langs de visvijver.

4.4 Weghouden van de bevers uit de visvijver

Er is rond de visvijver na de verschillende ingrepen zoals kappen en in gaas zetten van bomen en struiken, weinig houtige begroeiing overgebleven waarop bevers kunnen foerageren. Toch is het voor de bevers waarschijnlijk nog steeds een aantrekkelijke locatie. Zo is er ook in droge perioden altijd water aanwezig, staan er in het water waterplanten waarop bevers foerageren en is de visvijver omsloten door landerijen waar mais, penen en bieten worden verbouwd. Dit zijn allen gewassen waarop bevers foerageren. Een groot deel van de visvijver is wel omheind met een ijzeren hekwerk, maar het hekwerk staat ver van watergangen. De verwachting is dat de kans klein is dat hier bevers onderdoor gaan graven. Daar waar een watergang tot aan de visvijver loopt, stond bij het begin van het wegvangen van de bevers geen hekwerk. Tijdens het wegvangen van de bevers is een deel van dat traject afgezet met stroomdraden om de bevers naar de vangkooien te geleiden. De eigenaar van de visvijver heeft de opdracht aan 'NatuurlijkRob' gegeven om op het gehele deel waar geen ijzeren hekwerk aanwezig is, stroomdraden te plaatsen om de bevers uit de visvijver te houden. Verwacht wordt dat deze maatregel voldoende zal zijn om de bevers uit de visvijver te houden. Voorwaarde is wel dat het systeem regelmatig gecontroleerd wordt en zonodig bijgewerkt.

4.5 Loslaten van de bevers in de Maas

Alle gevangen bevers zijn in de Maas losgelaten. In hoeverre ze daarmee een gereede kans hebben om een nieuw leeg leefgebied te vinden, of zich aan te sluiten bij een beverfamilie, is niets te zeggen. De dieren zijn namelijk ongemerkt losgelaten en zijn daardoor niet meer individueel te volgen.

Verwacht wordt dat bevers zich in de toekomst vaker op dusdanig ongelukkige locaties gaan vestigen, dat het verwijderen van bevers ook vaker noodzakelijk zal zijn. Uiteindelijk zullen deze dieren niet allemaal in de Maas losgelaten kunnen worden, omdat dit (te) veel sociale stress tot gevolg heeft bij bevers die langs de Maas gevestigd zijn, of in watergangen leven die op de Maas uitmonden. Maar ook de dieren die in de Maas worden losgelaten zullen meer stress ervaren als die gebieden langs de Maas al vol met bevers zitten en er daarnaast geconfronteerd worden met de disperseerders die van nature al van de Maas gebruik maken om een eigen gebied en partner te zoeken. De overleving van de losgelaten bevers zal waarschijnlijk snel afnemen bij het volledig gevuld raken van de territoria langs de Maas. Vooral bij families die langs de Maas worden losgelaten zal de overleving waarschijnlijk klein zijn.

Het uitzetten van bevers die overlast veroorzaken in geschikt leefgebied binnen of buiten de provincie zal hooguit een tijdelijke oplossing kunnen zijn. Buiten de provincie moet

medewerking van andere provincies verkregen worden. Ervaringen vanuit Limburg hebben geleerd dat daar vanuit andere provincies geen draagvlak voor is. Uitzetten van dergelijke bevers binnen de provincie Noord-Brabant is een mogelijkheid, zolang er nog leeg leefgebied op enige afstand van al bestaande territoria aanwezig is (ter voorkoming van stress bij al gevestigde bevers). De ontwikkeling in de verspreiding van de bever gaat echter dusdanig snel dat dergelijke locaties snel schaars gaan worden. Daarnaast kunnen lastige situaties ontstaan als de verplaatste bevers overlast gaan veroorzaken. De tijd en het geld die nodig is om overlast veroorzakende bevers te verplaatsen kunnen dan beter ingezet worden om het (potentiele) leefgebied van de bever dusdanig in te richten dat het ontstaan op overlast wordt geminimaliseerd en er uiteindelijk minder overlast situaties ontstaan. Het bevoegd gezag in Noord-Brabant doet er daarom verstandig aan om in hun beleid op te nemen dat in het uiterste geval, als andere oplossingen niet mogelijk zijn, bevers gedood kunnen worden.

5 Conclusies en aanbevelingen

De beverfamilie die zich in de visvijver en omgeving ophield bestond uit minimaal zeven dieren, zijnde twee adulten, vier jaarlingen (geboren in 2018) één juveniel (geboren in 2019) en. Uiteindelijk werden in bijna twee maanden tijd zes bevers gevangen en in de Maas losgelaten. Eén van de twee adulten werd niet gevangen en heeft waarschijnlijk zelf de visvijver verlaten.

De vangactie om bevers uit de visvijver weg te vangen heeft laten zien dat met de door de waterschappen ontwikkelde bevervallen op een verantwoorde wijze bevers gevangen kunnen worden. Voor het vervoeren van de bevers is het echter gewenst om aparte kooien te gebruiken, omdat de vallen te groot en te zwaar zijn om makkelijk te vervoeren en de vallen moeten direct voor de eventuele volgende vangsten gebruikt kunnen worden.

Als het enige weken duurt voordat er (vervolg)vangsten worden gedaan, dan kan het verstandig zijn om de vallen te verplaatsen.

Het aanbieden van voedsel dat graag door bevers wordt gegeten maar niet in het vanggebied aanwezig is, of daar schaars voorkomt, kan het vangen van bevers versnellen. Ook het gebruik van geurmerken van niet verwante bevers in de vallen kan het vangen van bevers versnellen. Lokaas als peen, bladrammenas, appel en suikerbiet zorgt ervoor dat de kans groot is dat andere soorten het lokaas opeten. Dat zorgt ervoor dat het lokaas regelmatig aangevuld moet worden. Het is daarom effectiever dergelijk lokaas niet te gebruiken.

Verwacht wordt dat het aantal bevers en de verspreiding in de provincie Noord-Brabant nog verder zal toenemen. In toenemende mate zullen problemen met bevers gaan optreden op locaties waarbij oplossingen van knelpunten niet eenvoudig zijn. Als op zulke locaties bevers worden gevangen, dan kunnen deze bevers niet allemaal in de Maas worden losgelaten. Dat geeft namelijk veel sociale stress voor de bevers die langs de Maas leven, of in de watergangen die op de Maas uitmonden. Maar ook bij de losgelaten bevers zelf, terwijl de kans op overleving bij toenemende populatie alleen maar kleiner wordt. Mogelijkheden om op een verantwoorde wijze bevers elders uit te zetten zijn waarschijnlijk niet groot en zullen vanwege de groeiende populatie waarschijnlijk snel afnemen. Het is daarom aan te bevelen dat het bevoegd gezag in haar beleid gaat opnemen dat bevers, na het doorlopen van een escalatieladder, in het uiterste geval gedood mogen worden.

Ondernemers kunnen voor beverschade onder bepaalde omstandigheden een tegemoetkoming van de schade krijgen via BIJ12. Particulieren en ondernemers die schade van bevers ondervinden, die niet is gerelateerd aan schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren, kunnen momenteel geen schadevergoeding of een tegemoetkoming in de kosten krijgen. Dat zal op termijn het draagvlak voor de bever ondermijnen en het aantal gevallen van illegale 'oplossingen' vergroten. Door een provinciaal beverfonds op te zetten waaruit dergelijke gevallen (deels) bekostigd kunnen worden, kan het draagvlak voor de bever in stand blijven en wordt voorkomen dat mensen eigen rechter gaan spelen.

6 Literatuurlijst

Dijkstra, V., 2019. Bever Visvijver De Sprong. Notitie N2019.006 Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Dornbusch, M., 1988. Bestandsentwicklung und aktueller Status des Elbebibers. Sonderdruck aus Berichte der Akademie für Naturschutz und Landschaftspflege (12): 241-245.

Heidecke, D., 1984. Untersuchungen zur Ökologie und Populationsentwicklung des Elbebibers, *Castor fiber albicus* Matschie, 1907. Teil 1. Biologische und Populationökologische Ergebnisse. Zool. Jb. Syst. 111: 1-41.

Sun, L. & D. Müller-Schwarze, 1997. Sibling recognition in the beaver: a field test for phenotype matching. *Animal Behaviour*, 54: 493-502.

Zurowski, W. & B. Kasperczyk, 1986. Characteristics of a European Beaver Population in the Suwalki Lakeland. *Acta Theriologica* (31) 24: 311-325.

Dankwoord

Het vangen van de bevers was onmogelijk zonder het gebruik van de bevervallen van Waterschap Brabantse Delta. We willen hen daarom hartelijk bedanken voor het gebruik van de bevervallen en dan in het bijzonder Peter Fens.